

Scanning af hjernen viser svigt i empati ved frontotemporal demens

Mangelfuld empati udgør et kernesymptom ved adfærdsvarianten af frontotemporal demens. Svenske forskere har ved hjælp af funktionel MR-scanning undersøgt, hvordan patienternes hjerner reagerer på andre menneskers smerte.

Ny forskning viser, at den manglende empati, som er et kernesymptom ved adfærdsvarianten af frontotemporal demens, kan ses i hjernen.

Frontotemporal demens er en forholdsvis sjælden, men frygtet demenssygdom, der tegner sig for omkring tre % af alle demenstilfælde. Sygdommen findes i en såkaldt adfærdsvariant, der er den almindeligste, og i nogle sjældnere sproglige varianter. Et af kendetegnene ved adfærdsvarianten er, at patienterne gradvist kan miste evnen til indlevelse i andre mennesker. Det er selvsagt problematisk for patienterne selv, men også for deres pårørende. Problemerne med svigtende empati kan være til stede uafhængigt af, om det generelle kognitive funktionsniveau er svækket.

Svenske forskere har undersøgt 28 patienter med frontotemporal demens med funktionel MR-scanning, der giver et detaljeret indblik i hjernens aktivitet i realtid. Patienterne blev scannet, mens de fik vist billeder af hænder, der dels blev berørt med en uskyldig vatpind og dels prikket i med en spids nål. Scanningsresultaterne blev sammenlignet med resultaterne fra en kontrolgruppe, der blev udsat for de samme billeder.

Manglende aktivering af hjerneområder

I kontrolgruppen sås en aktivering af det dybtliggende hjerneområde *gyrus cingulum* og andre hjernestrukturer involveret i oplevelse af lidelse eller smerte hos andre mennesker. Men blandt patienterne med frontotemporal demens sås ikke en tilsvarende aktivering. Patienternes evne til at føle empati blev yderligere målt via deres pårørende, der udfyldte en slags spørgeskema, *the Interpersonal Reactivity Index*, vedrørende patienternes følelsesliv. Der sås signifikant sammenhæng mellem resultaterne af hjernescanningen og de pårørendes vurdering.

Førsteforfatter Olof Lindberg, der er forsker ved Institut for Neurobiologi, Karolinska Institutet, udtaler i en pressemeddelelse fra Institutet: "Det, der er særligt interessant, er, at vi har kunnet knytte dette mål for hjerneaktivitet hos patienterne til, hvordan pårørende vurderer deres manglende empati. Det viste sig, at der var en stærk forbindelse, og det er vigtigt. Det viser, at det, der sker i hjernen, virkelig hænger sammen med menneskers adfærd. Det her indfanger et centralt symptom hos patienterne, og med manglende empati bliver det naturligvis sværere at agere socialt. Det kan for eksempel have betydning for vurderingen af, om patienten kan passes i sit hjem."

Studiet er udført i samarbejde mellem Lunds Universitetshospital, Umeå Universitetshospital og Karolinska Hospital Huddinge.

Lindberg O, Li TQ, Lind C, Vestberg S, Almkvist O, Stiernstedt M, et al. Altered Empathy Processing in Frontotemporal Dementia. *JAMA Netw Open*. 2024;7(12):e2448601.

[PubMed](#)

Ny studie viser hur demenssjukdom påverkar hjärnans empatiförmåga. Pressemeddelelse, Karolinska Institutet, 3. december 2024.

[Karolinska Institutet](#)

Oprettet: 10. februar 2025